

821.135.1

scriitori
români
contemporani

IONUȚ ȘENDROIU
UN ATAC
DE PANICĂ

HUMANITAS

Redactor: Andreea Niță
Coperta: Angela Rotaru
Tehnoredactor: Manuela Măxineanu
Corector: Bogdan Nicolau
DTP: Florina Vasiliu, Veronica Dinu

Tipărit la Livco Design

© HUMANITAS, 2025

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
Șendroi, Ionuț
Un atac de panică / Ionuț Șendroi. –
București: Humanitas, 2025
ISBN 978-973-50-8753-1
821.135.1

EDITURA HUMANITAS
Piața Presei Libere 1, 013701 București, România
tel. 021/408 83 50, fax 021/408 83 51
www.humanitas.ro

Comenzi online: www.libhumanitas.ro
Comenzi prin e-mail: vanzari@libhumanitas.ro
Comenzi telefonice: 0723 684 194

Dincolo de fereastra avionului, sub cerul plin de stele, Sahara se întindea ca un ocean de smoală, pe care, din loc în loc, se puteau distinge luminițe punctiforme, ca niște împunsături de ac. Pasagerul de pe locul din mijloc și cel de la culoar dormeau cu măștile la diferite distanțe de nas, în timp ce pe monitoarele din fața lor curgeau imagini dintr-un film cu James Bond.

Zborul KLM Amsterdam–Accra urma să aterizeze în capitala ghaneză cu puțin timp înainte de ora locală 21:00, dar, momentan, ecranul cu parametrii de zbor îmi arăta că survolam granița dintre Algeria și Mali. Am comandat un pahar de vin alb, mai mult ca să am un pretext să-mi scot masca de pe față.

Deși, în aprilie 2021, îmbarcarea în orice avion, de pe orice aeroport din lume, era condiționată de un test PCR negativ pentru Covid-19, autoritățile ghaneze voiau să ne testeze din nou pe aeroportul din Accra, cu un test rapid, imediat după aterizare. Pasagerilor care ieșeau pozitivi, ziceau instrucțiunile, nu li se va permite accesul

pe teritoriul ghanez, chiar dacă au fost testați negativ înainte de decolarea spre Ghana. Din păcate, nu se preciza ce se va întâmpla cu eventualii pasageri testați pozitiv. Să fie trimiși înapoi în Europa cu zborul următor era exclus, deoarece, cu un test Covid-19 pozitiv lipit de pașaport, nu se mai puteau urca în nici un avion de pe Terra. Vor fi ținuți în zona neutră, ca bagajele nerevendicate? Vor fi trimiși înapoi peste Sahara cu vreo caravană de dromaderi condusă de beduini imuni la Covid?! Vor fi făcuți pachet și aruncați peste gard, în curtea ambasadelor țărilor din care provin!?! Greu de spus. Stewardesa mi-a oferit paharul de Chardonnay alături de o pungă de covrigei cu rozmarin și mi-a atras atenția să-mi pun la loc masca de îndată ce îl termin.

Covrigeii mergeau excelent cu vinul, dar și cu albumul lui Django Reinhard pe care îl ascultam la căști. Practic, singura chestie care nu mergea bine cu paharul de Chardonnay era dilema despre soarta eventualilor pasageri testați pozitiv pe aeroportul din Accra, prin urmare am renunțat să-mi mai bat capul. Oricum, România nu avea ambasadă în Ghana, cea mai apropiată misiune diplomatică românească fiind ambasada din capitala Nigeriei, Abuja, așa că, în cazul meu, măcar varianta cu aruncatul peste gard în curtea ambasadei putea fi exclusă.

Prima chestie care îmi venea în minte atunci când mă gândeam la Ghana, în afară de plantațiile de cacao și de suspansul de chirurgie cardiacă al meciului cu Uruguay de la Cupa Mondială din 2010, era un coșciug în formă de vultur cu aripile larg deschise, expus la Muzeul de

Artă din Boston. Autorul lucrării, artistul ghanez Paa Joe, este cel mai faimos creator de coșciuge din Accra. Membrii comunității Ga, care populează zona de coastă din sudul Ghanei, cred în viața de după moarte, în care statutul decedatului va depinde de cât de impresionant este coșciugul. Pentru ca răposatul să nu fie obligat să se reprofileze în viața de apoi, sicriul trebuie să-i reflecte cât mai fidel preocupările din timpul vieții terestre. Pescarii, de exemplu, sunt înmormântați în coșciuge cu formă de pești, delfini sau chiar crabi; oamenii de afaceri preferă sicriile cu aspect de limuzine Mercedes; în timp ce șefii de trib și politicienii, pe cele cu formă de animale de pradă, în special lei și leoparzi. La un muzeu din Houston este expus un coșciug în formă de ceapă, conceput pentru o îndrăgită legumicultoare. Sumele cheltuite pentru astfel de înmormântări sunt enorme, iar afacerile cu pompe funebre, extrem de profitabile în Ghana. Un coșciug fantezist costă echivalentul a 600 de dolari, în condițiile în care venitul mediu lunar al unei familii este aproximativ 50 de dolari. Așa cum Cimitirul Vesel de la Săpânța a devenit un muzeu în aer liber, capodoperele celor mai talentați tâmplari de sicrie ghanezi sunt expuse în diferite muzee din lume. De exemplu, piesa de rezistență a muzeului din Houston este un coșciug în formă de avion. Profitând de faptul că aveam wi-fi în timpul zborului, am intrat de pe telefon pe site-ul muzeului din Houston ca să admir exponatul. Era o aeronavă vopsită în alb și albastru, cu sigla KLM pictată extrem de convingător pe aripi. Am închis imaginea înainte ca vreunul dintre asistenții de zbor să vadă din

întâmplare capodopera ghaneză și s-o considere o glumă macabră.

Dar, dacă tot mă conectasem la internet și eram oricum în drum spre Accra, am intrat pe YouTube să revăd dramaticul sfert de finală de la Mondialul din 2010, dintre Ghana și Uruguay. Încep direct cu a doua repriză de prelungiri, pe repede înainte. Imaginile se succed în viteză și dau stop la un prim-plan cu chipul antrenorului uruguyan Óscar Tabárez. Are culoarea cimentului și e încruntat ca un câine din rasa Shar Pei. Vedeta sa, Luis Suárez, tocmai a comis henț pe linia porții în ultima secundă a acestui meci care durează de peste două ore și al cărui scor se încăpățânează să rămână 1-1. Arbitrul primește o confirmare în cască și scoate cartonașul roșu. Penalti pentru Ghana, eliminare pentru fotbalistul sud-american. În timp ce Suárez se târăște spre vestiare cu tricoul tras peste față, superstarul ghanez Asamoah Gyan se pregătește să execute lovitura de la 11 metri. Omul care a eliminat SUA în optimi de finală cu o torpilă imparabilă, omul care a tranșat, din alte două penaltiuri, meciurile din grupe cu Australia și Serbia pare alegerea firească pentru a propulsa Ghana în semifinale. Ar fi prima dată în istoria Cupei Mondiale când o echipă din Africa ar ajunge în această fază a competiției. Stadionul din Johannesburg freamătă, întregul continent – în afară de eterna rivală Nigeria, probabil – este alături de Gyan. Presiunea din sufletul sportivului ghanez trebuie să fie insuportabilă. Gyan își menține însă o față de pocherist. Pare un totem îmbrăcat în tricou roșu-galben, își ia avânt cu pași elastici și șutează ca și cum ar vrea să rupă plasa.

Mingea izbește bara transversală și dispare, undeva în cosmos probabil.

M-am deconectat de la wi-fi și am închis telefonul. Nu aveam chef să revăd și loviturile de departajare, cu atât mai mult cu cât știam rezultatul. Îl presimțisem, de altfel, și acum unsprezece ani, când am văzut meciul în direct, într-o cafenea de pe Aeroportul „Charles de Gaulle“ din Paris, alături de un grup de senegalezi. „Toate speranțele ghanezilor s-au spulberat cu ratarea aia, *mon frère*, nu puteau câștiga meciul cu zero speranțe“, mi-a spus unul dintre ei în timp ce ne îndreptam spre porțile de îmbarcare: eu spre Luanda, ei spre Dakar.

Evident că vinul s-a terminat înaintea covrigeilor, iar fără vin covrigeii nu mai aveau nici un haz. Mi-am pus masca și am ațipit pe solourile de chitară ale lui Django.

După mai puțin de o oră, m-a trezit anunțul despre aterizare. Aeroportul Kotoka din Accra nu este situat în afara orașului, ca aeroporturile din Europa, ci undeva aproape de centrul acestei aglomerații urbane haotice care este capitala ghaneză. Acoperișuri de tablă, luminate fantomatic, au început să se scurgă în viteză pe sub burta avionului, din ce în ce mai repede și mai aproape. Din loc în loc, dintre acoperișurile de tablă, țâșnea câte un palmier sau câte un stâlp de care atârnavă sute de cabluri, apoi trenul de aterizare a izbit pista și a început decelerarea, destul de brusc, pista nefiind, probabil, suficient de lungă pentru enormul Boeing 777 proaspăt sosit de la Amsterdam.

Accra

După ce am coborât din avion, am fost dirijați pe un coridor, la capătul căruia se aflau două porți dotate cu termoscannere, unde mai mulți agenți îmbrăcați în salopetele albe de protecție împotriva contaminării biologice, cu măști și viziere, verificau documentele. Se înainta cu o viteză de un sfert de pas pe minut, și în scurt timp holul s-a umplut cu chipuri mascate ce își priveau telefoanele, încercând să se conecteze la rețeaua wi-fi gratuită a aeroportului, care, de altfel, nu era disponibilă. M-am uitat după Radu și Eugen, cu care călătorisem de la București, dar care avuseseră locuri mai în spate.

Radu era un inginer hidraulic care lucra de câțiva ani pe rigul pe care urma se ne imbarcăm, în timp ce Eugen era la prima tură. Nu doar la prima tură pe nava noastră de foraj; nu mai lucrase niciodată pe ocean și nici în Africa. În plus, era la prima ieșire din țară după *lockdown*-ul din 2020, așa că era destul de stresat. Ne abordase, ultra-politicos, pe aeroportul din Amsterdam la scurt timp după ce am coborât din avionul cu care veniserăm de la Bucu-

Cuprins

Accra

10

Accra-Takoradi

35

Takoradi

49

Aeroportul din Takoradi

94

Oceanul Atlantic

104